Gemeente Raalte
T.a.v. de gemeenteraad
Zwolsestraat 16
8101 AC Raalte.

Betreft: Zaaknummer 67034-2023 wijzigingsvergunning Kanaaldijk-zuid oostelijk deel en 67089-2023 wijzigingsvergunning Kanaaldijk-zuid westelijk deel.

Geachte raad, Heino, 5 mei 2024

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar over de bovengenoemde wijzigingsvergunningen. Mijn zienswijze beperkt zich met name tot de procedurele en de ecologische (de 2.5 versus de 1.5 meter discussie) onderwerpen. Elke paragraaf sluit ik af met 1 of meerdere constateringen. Elke constatering is voorzien van het paragraafnummer en een volgletter.

1. 27 november 2020. Twee omgevingsvergunningen zonnepark Kanaaldijk Zuid Heino.

Deze vergunningen zijn onherroepelijk.

Onherroepelijke omgevingsvergunning. Bron: Dirkzwager: Joyce de Bruijn. Gepubliceerd: 13 april 2023.

Het wijzigen van een onherroepelijk verleende omgevingsvergunning behoort niet tot de mogelijkheden. Daarvoor is een nieuwe omgevingsvergunning nodig. Dat is ook zo, indien de wijziging van het onherroepelijk vergunde bouwplan van ondergeschikte aard is. Het afstempelen van revisietekeningen (wat een praktische oplossing zou kunnen zijn) kan dan ook geen wijziging meer aanbrengen aan de onaantastbare omgevingsvergunning (vgl. ABRvS 7 december 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3277).

Om een onherroepelijk vergund bouwplan te wijzigen dient er een nieuwe omgevingsvergunningaanvraag te worden ingediend. Deze wijzigingen moeten op zichzelf worden beschouwd. Een eerder verleende omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan kan daarom geen kader bieden voor eventuele toekomstige vergunningsaanvragen voor andere bouwplannen. Dat betekent dat een gewijzigde uitvoering van een bouwplan een nieuwe strijdigheid met het bestemmingsplan oplevert. Dat het gewijzigde bouwplan de strijdigheid met het bestemmingsplan mogelijk niet vergroot, maakt dit niet anders (vgl. ABRvS 12 september 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2981).

Constatering:

1a. De wijzigingsvergunningen hebben betrekking op de omgevingsvergunningen die op 27 november 2020 vergund zijn. Deze vergunningen zijn inmiddels onherroepelijk. De betreffende wijzigingsvergunningen op deze omgevingsvergunningen zijn derhalve juridisch niet ontvankelijk.

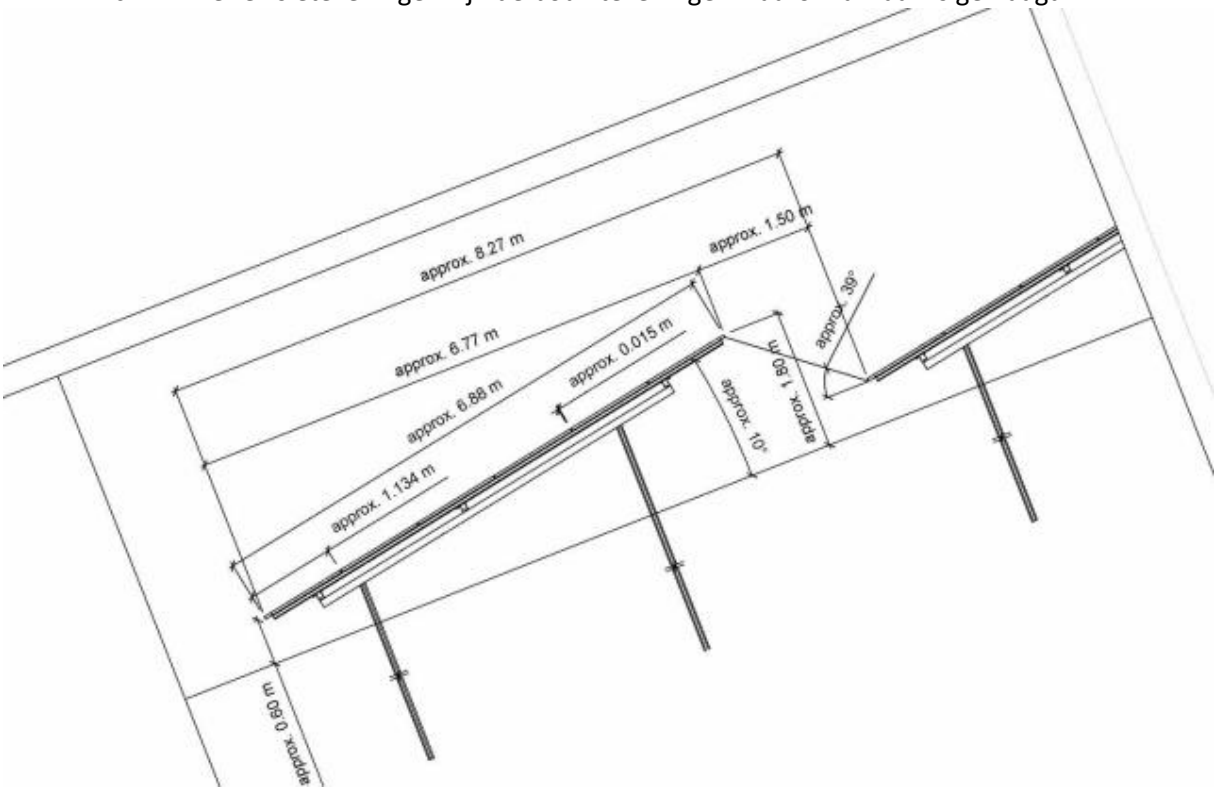
1b. De volgende zin in het concept raadsbesluit is op zich al twijfelachtig “Omdat het gaat om een wijziging ten opzichte van de verleende vergunning *spreken we ook wel van* een wijzigingsvergunning”.

2. <u>21 juni 2323. Twee ondergeschikte wijzigingsvergunningen (met een Woo verzoek opgevraagd op 7 april 2024).</u>

Op basis van twee “revisietekeningen” worden twee vergunningen afgegeven.

Constateringen:

2a. De vergunningen zijn, juridisch niet ontvankelijk, afgegeven.
2b. Aanvraag documenten met de aanpassingen zijn niet aanwezig.
2c. De revisietekeningen zijn de bouwtekeningen waarom al vaak is gevraagd.

2d. 1.5 tussenruimte, 6.77 paneelruimte, afmeting paneel 1.134 meter en lengte 6.88 komen niet overeen met de omgevingsvergunningen van 27 november 2020.
2e. Aantal rijen 18. Het aantal panelen per rij en per veld wordt niet vermeld.
2f. Het aanleggen van het park start conform de bouwtekening en met de wijzigingen zoals vermeld in paragraaf 5.
2g. Maart 2024 wordt besloten de inmiddels geplaatste rij 18 te verwijderen. Waarom dacht men, ten onrechte, dat er 18 rijen geplaatst kunnen worden.

3. <u>19 december 2023 schreef ik aan het college en uw raad,</u>

Op 8 december 2023 ontvingen wij een schrijven van de firma Powerfield betreffende de stand van zaken Zonnepark Kanaaldijk-zuid. Via een reactieformulier op de website van Powerfield werd de mogelijkheid geboden om te reageren. Van deze mogelijkheid maakte ik op 19 december 2023 als volgt gebruik:
Als oud-voorzitter van Plaatselijk Belang Heino en als oud-voorzitter van de Belangenvereniging “De Stoevinghe” (Twentseweg e.o.) volg ik de ontwikkelingen in het Buitengebied Raalte met belangstelling. Zo ook het project “Zonnepark Kanaaldijk-Zuid Heino”.
Op het moment van het opleggen van een bouwstop op dit project door de gemeente Raalte is mijn belangstellende houding gewijzigd in actie en begon ik met het doornemen van de beschikbare documentatie die gebruikt is in de besluitvormende raadsvergadering van 26 november 2020. Als leidraad is het document “Richtlijnen zonneparken in de gemeente Raalte 2.0” van 18 maart 2021 gebruikt.

Op 8 december (tijdens mijn vakantie) werd de brief “Stand van zaken Zonnepark Kanaaldijk-Zuid Heino” bezorgd. De brief maakt duidelijk dat de gemeente Raalte terecht een bouwstop heeft opgelegd.
De brief eindigt evenwel met, wat ik geneigd ben een “gotspe” te noemen, we gaan een wijzigingsvoorstel indienen. De gemeente Raalte heeft duidelijk aangegeven dat de hele procedure voor een vergunning opnieuw moet.
Via de Powerfield website kunnen de door Powerfield geformuleerde wijzigingen op de verleende vergunning gevonden worden. De wijzigingen doorlezend valt onder meer het volgende op:

- De teksten zijn geschreven in de toekomstige tijd terwijl de wijzigingen reeds in de praktijk zijn aangebracht.
- De opsomming van 10 punten met aangebrachte wijzigingen is omvangrijker dan verwacht en is op zich al reden om de procedure voor de vergunning over te doen.
- De redenen van het opleggen van een bouwstop, waaronder het essentiële punt, de afstand tussen de panelen van 2,5 meter, wordt aan het eind van het schrijven afgedaan als omissie en wordt en passant teruggebracht tot 1,5 meter.
- De hoogte wordt gecorrigeerd naar 1.80. In de documenten wordt herhaaldelijk gesproken over het gebruik van palen met de afmeting 1.80. Onduidelijk is of dit hetzelfde is als de hoogte.
- Onder het opschrift “aangepast ontwerp” zijn de doorsnedes van de panelen weergegeven. Door het formaat zijn de tekeningen zo goed als onleesbaar. Op de gewijzigde tekening is de ruimte tussen de panelen teruggebracht van 2,5 naar 1,5. Daarnaast is de ruimte ingenomen door de panelen van 6.00 meter gewijzigd in 6.77 meter. Of dit klopt niet, of de 1,5 meter is in feite 0.73 meter.
- Het zou meer dan handig zijn om het aantal graden van de paneel hoek te vermelden. Hiermee kan dan de schaduw invloed van de panelen op o.a. de bodem bepaald worden.
- De afstand van 60 cm van onderkant van een paneel van de grond staat niet in de doorsnede.

Ik zal de tijd tot aan het indienen van de aanvraag voor een nieuwe vergunning gebruiken om documenten nader te bestuderen alsmede de door u genoemde 10 punten.

Constateringen:

3a. Naar aanleiding van deze brief heb ik geen reacties ontvangen noch van het college, noch van de gemeenteraad. Wellicht mocht ik dat ook niet verwachten.

4. <u>8 december 2023; Brief Powerfield aan bewoners.</u>

Groningen, 8 december 2023

Betreft: Stand van zaken Zonnepark Kanaaldijk-Zuid Heino

Geachte heer/mevrouw,

Onlangs is de bouw van het zonnepark aan de Kanaaldijk-Zuid in Heino stilgelegd. Via deze brief brengen wij u graag op de hoogte van de stand van zaken en het vervolg.

In 2020 heeft de gemeente Raalte een vergunning verleend aan PowerField voor het realiseren van het zonnepark aan de Kanaaldijk-Zuid. Begin dit jaar zijn de werkzaamheden hiervoor van start gegaan. Eerst is de landschappelijke inpassing gerealiseerd, bestaande uit natuurvriendelijke oevers en beplanting rondom het zonnepark. Daarnaast is het interne onderhoudspad aangelegd en is een gedeelte van het hekwerk geplaatst.

Voorafgaand aan de bouw van het zonnepark zelf heeft PowerField aanpassingen binnen de vergunning laten goedkeuren door de gemeente Raalte. De reden hiervoor is dat ontwikkelingen binnen de duurzame sector zeer snel gaan. Zo verbeteren en veranderen zonnepanelen continu, waardoor bijvoorbeeld de afmetingen wijzigen. Systemen optimaliseren, beveiligingseisen vanuit verzekeraars zijn aangescherpt en voor materialen zoals transformatorstations zijn we afhankelijk van de beschikbaarheid in de markt. Dit zorgt voor wijzigingen bij de uitvoering.

Na het verkrijgen van de goedkeuring is gestart met de bouw van het zonnepark, zoals het plaatsen van de stellages, zonnepanelen en transformatorstations. Recentelijk is de bouw stilgelegd op last van de gemeente, omdat niet de juiste procedure werd gevolgd bij het doorvoeren van de wijzigingen. De juiste procedure om deze wijzigingen mogelijk te maken is het aanvragen van een wijzigingsvergunning.

Om bovenstaande reden gaan wij een wijzigingsvergunning indienen, waaronder een aangepast ontwerp. De aanpassingen delen wij graag met u. Het aangepaste ontwerp en de wijzigingen ten opzichte van het oude plan kunt u vinden op:

www.powerfield.nl/heino

Constateringen:

4a. Het zijn niet alle aanpassingen (regel 8) zoals vermeld in paragraaf 5.

Voorafgaand aan de bouw van het zonnepark zelf heeft PowerField aanpassingen binnen de

4b. De datum van aanvraag is onbekend, evenmin de datum van goedkeuring,

4c. Het wijzigen van afmetingen van zonnepanelen als voorbeeld? De afmetingen waren op het moment van de vergunning al bekend.

waardoor bijvoorbeeld de afmetingen wijzigen.

5. <u>December 2023; Wijzigingen Zonnepark Heino (bron website Powerfield),</u>

Het vergunde plan wordt op de volgende onderdelen gewijzigd:

1. Breedte en lengte van de rijen zonnepanelen. De ontwikkelingen in zonne-energie gaan snel; een paneel dat nu verkrijgbaar is, kan over een half jaar alweer uit de markt zijn. Ten tijde van de planontwikkeling (2019 - 2020) is gerekend en getekend met zonnepanelen van een bepaalde afmeting. Op basis daarvan is destijds een rijbreedte opgenomen van 6 meter. De zonnepanelen die geplaatst worden hebben een grotere afmeting (ze zijn langer en breder). Om die reden wijkt de breedte en lengte van een rij af van de tekeningen destijds bijgevoegd. De rijbreedte betreft nu 6,77 meter. Daarnaast wijkt de lengte van een rij panelen af van de lengte zoals in de tekening uit 2020 opgenomen.

2. Aantal rijen zonnepanelen. Een gevolg van bovenstaande wijziging betreft een vermindering van het aantal rijen zonnepanelen binnen het plangebied. Omdat een rij zonnepanelen breder is geworden, kunnen er minder rijen zonnepanelen worden geplaatst. In de oude situatie waren er 20 rijen ingetekend, in de nieuwe situatie 17.

3. Lagere bezettingsgraad. In de vergunde situatie uit 2020 werd er in totaal 7,4361 hectare aan zonnepanelen geplaatst. Vanwege bovengenoemde wijzigingen is de bezettingsgraad lager; er wordt 7,4138 hectare aan zonnepanelen geplaatst.

4. Minder transformatoren en een ander formaat. In het originele plan waren vier transformatoren ingetekend. De vier trafo's die waren vergund hadden een oppervlakte van 12,77 m² en waren 2,89 m hoog. Bij de technische uitwerking van het project blijkt dat er in de praktijk kan worden volstaan met drie transformatoren. Deze hebben een ander formaat. Op het oostelijk gedeelte (Heino 1) worden nu twee transformatoren geplaatst met een oppervlakte van 9,88 m² en hoogte van 2,25 m. Op het westelijk gedeelte (Heino 2) wordt één transformatorstation geplaatst met een oppervlakte van 14,1 m² en hoogte van 2,2 m. In de oude positie werd er dus 12,77 * 4 = 51,08 m² aan bebouwing gerealiseerd en in de nieuwe situatie 9,88 + 9,88 + 14,1 = 33,86 m². Dit resulteert in een afname van 17,22 m² aan oppervlaktebebouwing. De positie van de transformatoren wordt enkele meters verplaatst ten opzichte van de oorspronkelijke locatie.

5. Er hoeft géén inkoopstation meer te worden geplaatst. In het originele plan was een inkoopstation/onderstation van 40 m² opgenomen. Dit inkoopstation zou worden geplaatst om het zonnepark aan te sluiten op het elektriciteitsnet van Enexis. In de aanloop naar realisatie van het plan is initiatiefnemer in gesprek gekomen met de initiatiefnemer van het drijvende zonnepark op de REKO-plas. Het project op de REKO-plas had een magere businesscase vanwege een dure netaansluiting met (te) veel capaciteit. Initiatiefnemer heeft uiteindelijk het project op de REKO-plas overgenomen zodat de businesscase voor beide zonneparken verbetert en beide zonneparken kunnen worden gerealiseerd op die netaansluiting (de voor zonnepark Heino gereserveerde capaciteit is teruggegeven aan Enexis waardoor andere projecten kunnen worden gerealiseerd). Dat betekent dat er geen inkoopstation hoeft worden geplaatst. Dit resulteert in een afname van 40 m² aan oppervlaktebebouwing.

6. Landschappelijke inpassing aan westzijde iets breder uitgevoerd. Aan alle zijden is het zonnepark voorzien van landschappelijke inpassing. Aan de westzijde is in het landschapsplan halverwege een knik in het zonnepark opgenomen. Dit is gedaan naar aanleiding van gesprekken met de bewoners van Kanaaldijk-Noord 1A en Kanaaldijk-Zuid 4. Doordat deze knik is opgenomen wordt het open zicht op het landschap voor hen zoveel mogelijk behouden. Aan de westzijde wordt deze landschappelijke

inpassing in zijn geheel 16 meter breed, terwijl dit in de vergunde tekeningen varieerde en op een aantal plekken smaller dan 16 meter was.
7. Positie hekwerk. In de bouwtekening is het hekwerk rondom de vier zonnevelden geplaatst. Dit wordt nog steeds uitgevoerd, maar op enkele plekken is het hekwerk om praktische redenen verplaatst.
8. Positie beheerdersschuur. De beheerdersschuur wordt vanwege praktische redenen verder oostwaarts geplaatst.
9. Onderhoudspad. Een onderhoudspad wordt aangelegd om van en naar de verschillende trafo's en inkoopstation te kunnen komen. Omdat het inkoopstation is komen te vervallen en de beheerdersschuur meer oostwaarts wordt geplaatst, wordt het onderhoudspad hierop aangesloten. Een gedeelte van het onderhoudspad komt hiermee te vervallen.
10. Plaatsen camera's t.b.v. beveiliging. De afgelopen tijd vindt er veel diefstal plaats bij zonneparken. Hierbij worden met name veel kabels gestolen. Ondanks de slechts geringe waarde van de kabels, is de schade aan een zonnepark enorm. Niet alleen dient het zonnepark hersteld te worden, ook wekt het gedurende deze herstelperiode geen stroom op. Verzekeringsmaatschappijen verscherpen om deze reden hun eisen. Permanente 24-uurs camerabeveiliging is daarom tegenwoordig een vereiste. Om die reden worden op enkele plekken in het zonnepark camera's op palen geplaatst. Deze camera's zijn alleen op het zonnepark gericht; het is dus niet zo dat de omgeving wordt gefilmd en er wordt geen verlichting aangebracht.
Daarnaast zijn enkele omissies in de dwarsprofielen uit het inrichtingsplan van 2020 geconstateerd. De volgende punten waren niet correct opgenomen en worden op de volgende manier aangepast:
- In het dwarsprofiel uit het ontwerp van 2020 was een breedte van 2,5 meter tussen de zonnepanelen opgenomen. Dit hoort 1,5 meter te zijn. De afstand van 1,5 meter was wel correct in de technische tekening van 2020 opgenomen. Om dit te herstellen is in het aangepaste dwarsprofiel 1,5 meter opgenomen.
- In het dwarsprofiel uit het ontwerp van 2020 was een hoogte van de zonnepanelen van 2 meter opgenomen. Dit hoort 1,8 meter te zijn. De hoogte van 1,8 meter was wel correct in de tekst van het inrichtingsplan van 2020 opgenomen. Om dit te herstellen is in het aangepaste dwarsprofiel 1,8 meter opgenomen.
- Onder het hekwerk is een vrije ruimte opgenomen van 10 centimeter. In het dwarsprofiel uit het ontwerp van 2020 lijkt dit meer dan 10 centimeter te zijn. Om dit te herstellen is in het aangepaste dwarsprofiel 10 centimeter opgenomen.
- De onderkant van de zonnepanelen bevindt zich op 60 centimeter van de grond. In het dwarsprofiel uit het ontwerp van 2020 lijkt dit minder hoog te zijn. Om dit te herstellen is in het aangepaste dwarsprofiel de onderkant van de zonnepanelen op 60 centimeter ingetekend.
- De eigendomsgrens was niet goed weergegeven in de dwarsprofielen uit het ontwerp van 2020. In doorsnede A was aangegeven dat deze zich op de grens van de beschermingszone van het waterschap bevindt. In werkelijkheid is de strook in eigendom van het waterschap minder breed. Op de locatie van doorsnede A betreft dit 2,1 meter. De daadwerkelijke breedte fluctueert omdat de kadastrale grens niet overal exact gelijkloopt. De kadastrale grens is in het aangepaste dwarsprofiel op de juiste plek opgenomen.
Deze omissies zijn in de dwarsprofielen in het inrichtingsplan aangepast. Tenslotte zijn, om een en ander verder te verduidelijken, enkele extra dwarsprofielen toegevoegd aan het inrichtingsplan.

Constateringen:

5a. De zonnepanelen die geplaatst worden hebben een grotere afmeting (ze zijn langer en breder). De kortere en smallere maten zijn niet vermeld, evenals de gebruikte maten 1.134 x 2.268.

5b. De rijbreedte betreft nu 677 meter. De breedte van 6 meter wordt overschreden doordat er 6 panelen per rij geplaatst werden. Was voor 5 panelen gekozen dan was de breedte afgenomen tot 5.68 meter. Over de besluitvorming ontbreekt elk spoor.

5c. Daarnaast wijkt de lengte van een rij panelen af. Ook hier wordt het niet vermelden van de lengtes in getal node gemist.

5d. Omdat een rij zonnepanelen breder is geworden, kunnen er minder rijen zonnepanelen worden geplaatst. Dat klopt, maar vergeten is te vermelden dat de lengte evenredig veel toeneemt.

5e. In de oude situatie waren er 20 rijen ingetekend, in de nieuwe situatie 17. Waarom alleen ingetekend en niet als getal vermeld? Hiermee was veel verwarring voorkomen.

5f. Lagere bezettingsgraad. Totaal 7.4361 hectare, wordt 7.4138 hectare. Een verschil van slechts 0.0223 hectare. De vermindering van het aantal rijen wordt tenietgedaan door het verbreden van de rijen. Een sigaar uit eigen doos!

5g. Dit hoort 1.5 te zijn. De 1.5 komt voort uit de schaduwbepaling. In dit gebied is een paneel onrendabel. Derhalve een economische overweging. De 1 meter is een ecologische overweging om de natuur nog enigszins een kans te geven om te overleven. De invulling van de 6 meter is eveneens economisch. Zonder de 1 meter invulling wordt de invulling 100% economisch en is de begroeide bodem ten dode opgeschreven. Het leggen van panelen op een begroeide bodem is totaal anders dan op een plat dak op een bouwwerk.

5h. De technische tekening van 2020. Deze stukken ontbreken bij verleende vergunning 2020.

5i. De onderkant van de zonnepanelen bevindt zich op 60 centimeter van de grond. Dit had 10 cm kunnen zijn, conform de onderkant van een hekwerk. De benodigde ruimte voor de panelen was dan iets afgenomen.

5j. In de verleende vergunning van 2020 staat in figuur 7 een gebied getekend met de afmeting van 4.5 meter. In figuur 8 in de wijzigingsvergunning wordt dit gebied 12.5 meter. De uitbreiding met 8 meter is niet als wijziging vermeld. Ook de motivatie voor deze uitbreiding ontbreekt.

5k. En dan toch in de wijzigingsvergunning een omissie. In figuur 7 wordt een afmeting van 156 meter vermeld. Hiermee kan uitgerekend worden hoeveel meter beschikbaar is voor rijen panelen. In figuur 8 ontbreekt deze afmeting en is het uitrekenen van het aantal meters, beschikbaar voor de rijen, niet af te lezen.

6. <u>22 januari 2024; reactie Powerfield op mijn reactie van 19 december 2023 (par. 1).</u>

Zoals in de brief is beschreven wordt het project op onderdelen gewijzigd. Planologisch gezien dient voor deze wijzigingen een wijzigingsvergunning te worden verleend door de gemeente Raalte. Om die reden hebben wij dit gedaan. Het klopt dat de wijzigingen reeds in de praktijk zijn aangebracht. Zoals ook in de brief is beschreven heeft de gemeente in eerste instantie akkoord gegeven op de revisietekeningen waarin deze wijzigingen waren opgenomen. Uiteindelijk bleek dit niet de juiste procedure te zijn. Daarom is de bouw stil gelegd en dienen de (reeds aangebrachte wijzigingen) alsnog via een wijzigingsvergunning te worden verleend. Daartoe dient deze aanvraag.

De maximale hoogte van de zonnepanelen is 1,8 meter. Dit was ook in het oorspronkelijke plan de bedoeling. Geconstateerd is dat in het plan van Eelerwoude uit 2020 in de dwarsprofielen een hoogte van 2 meter was opgenomen. Dit is niet correct en daarom is in de dwarsprofielen een hoogte van 1,8 meter opgenomen.

De afstand tussen de rijen zonnepanelen betreft 1,5 meter en geen 0,73 meter. De onderlinge afstand is niet veranderd, alleen zijn de tafels wat breder geworden (van 6 naar 6,77 meter). Daardoor passen er minder rijen zonnepanelen op het veld.

De hellingshoek van de zonnepanelen bedraagt circa 10 graden en de afstand van de onderkant zonnepanelen tot bodem 60 centimeter.

Constateringen:

6a. Powerfield was zich er terdege van bewust dat de wijzigingen niet passen binnen de verleende vergunning.

6b. Waren op de revisietekeningen alle wijzigingen opgenomen?

6c. Uiteindelijk bleek dit niet de juiste procedure te zijn. Dit had powerfield en de gemeente Raalte kunnen en moeten weten (zie paragraaf 1).

6d. Geconstateerd is dat in het plan van Eelerwoude uit 2020 in de dwarsprofielen een hoogte van 2 meter was opgenomen. Als opdrachtgever is en blijft Powerfield eindverantwoordelijk. Dit geldt voor alle zgn. “omissies”.

6e. Alleen zijn de tafels wat breder geworden (van 6 naar 6.77 meter). Daardoor passen er minder rijen zonnepanelen op het veld. Hoeveel minder blijft ook in deze reactie in het ongewisse.

6f. De afstand van de onderkant zonnepanelen tot bodem 60 centimeter. Had men gekozen voor 10 cm (conform de ruimte onderkant hekwerken) dan was de tafelbreedte korter geweest. Is dit overlegd? Waarom is hier niet voor gekozen?

7. 26 januari 2024; Vraag aan Powerfield.

Omdat ik de volgende informatie; de afmetingen van de panelen en het aantal panelen, niet in de documentatie kan vinden, hierbij het verzoek om mij die te berichten.

8. 9 februari 2024; Antwoord Powerfield.

De afmetingen van zonnepanelen zijn in de afgelopen jaren vaak gewijzigd en het is ook maar net welke panelen verkrijgbaar zijn of geplaatst worden. Over het algemeen kan worden gezegd dat zonnepanelen in 2020 ongeveer 1*1,6 meter waren en de grootste tegenwoordig ongeveer 1,2*2,2 meter.

De tijd tussen vergunningaanvraag en de daadwerkelijke bouw betreft enkele jaren. Omdat een paneel vaak maar kort op de markt is (een paneel is gemiddeld 1 jaar verkrijgbaar), worden deze ook niet opgenomen in de vergunning.

Constateringen:

8a. Het blijft moeilijk om de gevraagde informatie te verkrijgen, terwijl op het antwoordmoment al bekend was dat de afmetingen 1.134 x 2.268 zijn.

8b. Geen antwoord op de vraag naar het aantal panelen.

8c. De afmetingen worden niet in de vergunning opgenomen. De maten 1.134 X 2.268 blijken al wel gebruikt te zijn in de dwarsprofielen. De mededeling is derhalve feitelijk onjuist.

9. 6 maart 2024; Rond-de-tafelgesprek.

Ik maakte gebruik van de mogelijkheid om 5 minuten in te spreken a.d.h.v. een PowerPoint presentatie. Deze vindt u als bijlage toegevoegd aan de ontwerpbesluiten.
Onderstaand mijn teksten behorende bij de 14 dia’s.

1. Citaat zegt eigenlijk; pas op dat je niet bezig bent om alleen de winst voor Powerfield te vergroten.
2. Vervolgens vraag ik aandacht voor de verdeling van zonne-energie. Om te laten zien wat er na 25 jaren nog over is van de bodem.
3. Bouwtekeningen en berekeningen genoeg, maar niet van de panelen.
4. Dit is alles wat ik ervan kon vinden.
5. Mijn conclusie: deze tekening van de dwarsdoorsnede op basis van de vergunning met 5 panelen in een rij laat zien dat 71 % van de bodem geen zonlicht heeft.
6. Hoewel 5 bestelde panelen passen in het vergunde dwarsprofiel wordt besloten om 6 panelen te plaatsen. Wie dit wanneer en waarom besloten hebben? Ik kan het niet vinden.
7. Mijn conclusie: deze tekening van de dwarsdoorsnede op basis van de bouwstop situatie met de 6 panelen laat zien dat 86 % van de bodem geen zonlicht heeft. Hoewel powerfield en het college beweren dat er 17 rijen aanwezig zijn i.p.v. 20, laat de praktijk zien dat er 18 rijen liggen. Het college heeft een bijzondere verklaring waarom de vrije ruimte 1.5 meter moet zijn en geen 2.5 meter.
8. Vervolgens stel ik de vraag: en wat nu? En kom tot de 4 opties. Bovendien stel ik de vraag: wat zijn de rollen van Endona en de verleende subsidies?
9. De 1e optie: Mijn conclusie: het verwijderen van het 6e paneel, laat zien dat 58 % van de bodem geen zonlicht heeft.
10. De 3 tekeningen op een rijtje; tekening 1 geen zon 71 %, tekening 2 geen zon 86% en 3 geen zon 58%.
11. De 2e optie doorzetten: juridisch onmogelijk!? Ontbrekende toetsen alsnog uitvoeren. Niet vergeten: Rij 18 verwijderen. 6 weken zienswijzen en dan?
12. Optie 3. Nieuwe vergunning. De beste optie!? (Eerst opruimen en dan nieuw bouwen?).
13. En als laatste; Opruimen. Wie zal dit durven zeggen? Moet na 25 jaren sowieso. Ik neem aan dat het geld hiervoor veilig is gesteld.
14. Ik dank u voor uw aandacht.

Constateringen:

9a.	dia 1.	Nu 4 jaar later moeten we het Oversticht maar eens vragen naar hun mening over het terug brengen van de 2.5 meter naar 1.5 meter. Zie ook par 13.
9b.	2.	Wat denkt de gemeenteraad wat er na 25 jaar nog over is van de bodem als de 2.5 meter 1.5 meter wordt?
9c.	3.	Nog steeds is een bouwtekening van de panelen niet toegevoegd aan de stukken bij de ontwerpbesluiten. Terwijl die natuurlijk wel gemaakt zijn (zie par. 2).
9d.	4.	De dwarsdoorsnede fig. 7 is opgesteld door de firma Eelerwoude in opdracht van Powerfield. Genoemd wordt dat het aantal rijen 20 is.
9e.	5.	71% geen zon, het kan beter.
9f.	6.	De wie wat waarom vragen blijven onbeantwoord.
9g.	7.	86% geen zon is het slechtste cijfer. Dat er 18 rijen aanwezig waren, was niet de bedoeling. Blijft de vraag hoe dit heeft kunnen gebeuren. Toegezegd wordt om 2.5 meter 1.5 beslissing in een nota te onderbouwen zie paragraaf 101
9h.	8.	De antwoorden op de vraag “wat zijn de rollen van Endona en de verleende subsidies?” zijn nog niet gegeven.

9i. 9. Een optie die past binnen de onherroepelijke vergunningen. Is deze mogelijkheid overwogen?
9j. 10. Vanuit het ecologische standpunt gezien heeft optie A de voorkeur.
9k. 11. De genoemde juridische correspondentie; zie par 1, deze Juridische correspondentie maakt duidelijk dat een onherroepelijk verleende vergunning niet gewijzigd kan / mag worden.
9l. 12. Als uitvoeren binnen de bestaande verleende vergunningen niet lukt.
9m. 13. Is het geld voor het opruimen veiliggesteld?
9n. Helaas werd de opmerking van een raadslid “wij vonden de 2.5 meter belangrijk” niet gesproken in de tegenwoordige tijd.

10. <u>8 maart 2024 memo college: Vragen RdT 6 maart 2024.</u>

2. Verduidelijking aantal rijen panelen n.a.v. opmerking inspreker (18 of 17 rijen?)

Er ontstond onduidelijkheid doordat een inspreker in zijn presentatie aangaf dat de 18e rij panelen in ieder geval moet worden verwijderd, terwijl de nu aangevraagde wijzigingsvergunning slechts 17 rijen bevat. Dit konden wij tijdens de vergadering niet goed plaatsen.

Uit contact met de inspreker na afloop van de vergadering bleek dat hij doelde op de 18e rij panelen die feitelijk aanwezig is, omdat de ontwikkelaar op basis van een eerder goedgekeurde revisietekening is gaan bouwen (achteraf bleek dit niet de juiste procedure en is de wijzigingsvergunning aangevraagd). De aangevraagde wijzigingsvergunning bedraagt een rij minder, namelijk 17 rijen.

Volledigheidshalve merken we op dat de oorspronkelijk vergunning uit 2020 door andere afmetingen van panelen 20 rijen bevatte. De wijzigingsvergunning bevat dus grotere panelen, maar minder rijen.

3. **Toelichting bij omgevingsvergunning uit 2020: afstand van 1,5m tussen de rijen panelen**

U heeft verzocht nogmaals toe te lichten op basis waarvan het college concludeert dat met de omgevingsvergunning uit 2020 vergunning is verleend voor een zonnepark met een afstand van 1,5 m tussen de rijen panelen. Dat doen we bij deze:

Vooropgesteld wordt dat er een interne tegenstrijdigheid lijkt te zijn geslopen in de verleende omgevingsvergunning uit 2020. Deze tegenstrijdigheid komt neer op het volgende:

- Van de omgevingsvergunning maakt de situatietekening op schaal, onderdeel uit. De situatietekening is ook opgenomen in het landschappelijk inpassingsplan en in de ruimtelijke onderbouwing. Als op deze tekening wordt gemeten, dan blijkt dat er een afstand van **1,5m** tussen de rijen panelen is aangehouden.
- Het landschappelijk inpassingsplan bevat echter ook een afbeelding (afbeelding 7 op pagina 20) waarop een doorsnede van het zonneveld is weergegeven. Op die doorsnede is een maat van **2,5m** tussen de rijen panelen weergegeven.

Deze tegenstrijdigheid is tijdens de verlening van de omgevingsvergunning niet opgemerkt.

De tegenstrijdigheid leidt tot de vraag welke afstand tussen de rijen panelen nu is vergund in 2020. Wij kunnen niet anders concluderen dan dat de afstand van 1,5m die uit de situatietekening volgt, doorslaggevend is. Ter toelichting dient het volgende.

De situatietekening komt op de volgende plekken in de vergunningstukken terug:

1) als situatietekening (op schaal);
2) als afbeelding in de ruimtelijke onderbouwing (figuur 6 op pagina 13);
3) op pagina 12/13 van het landschappelijk inpassingsplan (op schaal). (bestandsnaam: Inrichtingsplan zonnepark Kanaaldijk-Zuid Heino oktober)

De genoemde maat van 2,5m tussen de zonnepanelen komt voor in een dwarsdoorsnede in paragraaf ‘2.2 Beplanting en beheerplan’ van het landschappelijk inpassingsplan. Deze paragraaf focust zich op de beplanting c.q. landschappelijke inpassing van het plan. De situatietekening, die ook onderdeel is van het landschappelijk inpassingsplan, geeft een volledig beeld van wat in zijn totaliteit beoogd is te realiseren (en te vergunnen). De dwarsdoorsnede heeft echter als doel om de inpassende beplantingselementen van het zonnepark weer te geven. Het gaat bij de dwarsdoorsnede met name om de nieuwe landschappelijke haag en (rechts) het bestaande struweel met bomenrij. Voor de vraag welke afstand tussen panelen precies vergund is, zijn wij daarmee van oordeel dat een situatietekening op schaal, waarop het gehele plan is weergegeven, essentieel is. Verder achten wij het volgende van belang.

Paragraaf 1.2. van het landschappelijk inpassingsplan, waarin de hoofdlijnen van het ontwerp van het zonneveld uiteen zijn gezet, bevat de volgende tekst:
"*Het plangebied heeft een oppervlakte van 14,2 hectare. Binnen het plangebied wordt* ***7,4 hectare*** *aan technische installaties geplaatst. Dit betreffen zonnepanelen, omvormers, transformatoren en een inkoopstation. De overige 6,8 hectare wordt ingezet voor het beheer en de inrichting van het landschap."*
Deze 7,4 hectare aan technische installaties komt overeen met het paneeloppervlak dat op de situatietekening is weergegeven. Aan de omgevingsvergunning is het voorschrift verbonden dat het beplantingsplan conform het inrichtingsplan (landschappelijk inpassingsplan) uitgevoerd moet worden. Indien wordt uitgegaan van het hanteren van een afstand van 1,5 meter tussen de rijen panelen dan kan, conform de tekening, een nieuwe landschappelijke haag aan de zuidelijke grens van het plangebied worden beplant van 8 meter breed.
Echter, als wordt uitgegaan van een afstand van 2,5 meter tussen de rijen zonnepanelen dan kan niet alleen de situatietekening niet uitgevoerd worden conform de verlening van de omgevingsvergunning, maar dan is de vergunde oppervlakte aan technische installaties van 7,4 hectare niet binnen het plangebied te realiseren. Er zou dan een geheel andere situatie ontstaan dan op de tekening is aangegeven.
Dit bevestigt, kortom, dat hetgeen weergegeven is op de situatietekening doorslaggevend is voor de vraag wat qua oppervlak c.q. welke afstanden vergund zijn.

Tot slot
We willen nogmaals benadrukken dat wij ons kunnen voorstellen dat bij betrokkenen de indruk is ontstaan dat 2,5m de maat was waar het om ging. We betreuren het uiteraard dat deze onjuistheid niet is opgemerkt in 2020. Gezien het bovenstaande kunnen we niet anders concluderen dat een afstand van 1,5m tussen de rijen is vergund en dat de aanduiding 2,5m een foutieve weergave is van de afstand tussen de zonnepanelen.

De commissie bezwaarschriften 18 maart 2024.

De commissie heeft ten aanzien hiervan vastgesteld dat in de situatietekening die bij de vergunningaanvraag in 2020 is ingediend en in de inrichtingstekening in het inrichtingsplan, de afstand tussen de rijen zonnepanelen 1,5 meter bedraagt. In een dwarsdoorsnede in het inrichtingsplan wordt echter een afstand van 2,5 meter genoemd. Deze omissie heeft u destijds in het vergunningentraject niet opgemerkt. Na een nadere bestudering van de stukken behorend bij de vergunning heeft uw college geconcludeerd dat de maatvoering op de situatietekening leidend is en dat u vergunning heeft verleend voor een afstand van 1,5 meter tussen de rijen panelen. De commissie komt dit niet onredelijk voor. Zij is wel van mening dat het niet eenduidig benoemen van de afstanden in de stukken als onzorgvuldig moet worden aangemerkt.

Constateringen:

10a. Het college heeft meer dan 500 woorden nodig om “duidelijk” te maken dat 1.5 vergund is en dat de aanduiding 2.5 meter een foutieve weergave is (zie ook par 11).
10b. De “Tot slot” zin spreekt boekdelen; dat heeft ongetwijfeld geleid tot verkeerde conclusies.
10c. De commissie bezwaarschriften onderschrijft in nette bewoordingen de 10b constatering.

11. <u>13 maart 2024. Mail aan college: uw memo van 8 maart; o.a. ruimte tussen de panelen.</u>

Met uw (def) memo van 8 maart 2024 (beschikbaar 13 maart 2024) concludeert u, dat de afstand tussen de rijen zonnepanelen op 1.5 meter is vergund en de aanduiding 2,5 meter een foutieve weergave is van de afstand tussen de zonnepanelen.

U betreurt het uiteraard dat deze onjuistheid niet is opgemerkt in 2020. Het is nog meer te betreuren dat deze onjuistheid ook in de jaren daarna niet is opgemerkt.

Onbegrijpelijk daar de “richtlijnen zonneparken in de gemeente Raalte 2.0” duidelijk aangeven dat een rol van de gemeente is; het periodiek doornemen van de voortgang (proces en inhoud) en vastlegt.

Ik neem aan dat met het vaststellen van de 1,5 meter van de ruimte tussen de rijen, er voor de panelen niet meer dan 6 meter ruimte beschikbaar is. De conclusie mag dan ook zijn dat voor de gevraagde wijziging om de ruimte te wijzigen in 6,77 geen ruimte beschikbaar is.

Ik stel het op prijs als u deze conclusie as donderdag de gemeenteraad informeert.

Mocht blijken dat er toch 0,77 meter beschikbaar is, dan lijkt het mij "billijk" om deze beschikbaar te stellen voor het vergroten van de ruimte tussen de rijen zonnepanelen. De ruimte kan gecreëerd worden door optie A in mijn presentatie toe te passen voor 12 rijen. Verwijderd worden 12 minst rendabele panelen op de onderste rij. Nodig is 16 x 0,77 = 12,32 meter. Verwijderen 12 panelen: 12 x 1,09 = 13,08 meter. Samengevat wordt de situatie: 4 x 1,50 en 12 x 2,27 i.p.v. 16 x 2,50 meter ruimte tussen de rijen.

Constateringen:

11a. Geen reactie op de constatering hoe het kon dat de 2.5 meter weergave jaren niet is opgemerkt. Wel antwoordt Powerfield In een mail: De 2.5 meter is door een medewerker van Eelerwoude opgenomen in het landschappelijk inpassingsplan van Eelerwoude. Dit is niet goed gegaan en helaas is dit niet eerder opgemerkt. N.B. Powerfield is als opdrachtgever eindverantwoordelijk.

11b. Vooralsnog de conclusie; er zijn geen verslagen van de besprekingen "periodieke voortgang".

11c. Het verzoek om de gemeenteraad voor de aanstaande vergadering over deze mail te informeren is niet gehonoreerd.

11d. Geen reactie op het voorstel om optie A uit de RdT presentatie toe te passen.

11e. Op de alinea "Ik neem aan dat met het vaststellen van de 1.5 meter van de ruimte tussen de rijen, er voor de panelen niet meer dan 6 meter ruimte beschikbaar is. De conclusie mag dan ook zijn dat voor de gevraagde wijziging om de ruimte te wijzigen in 6.77 geen ruimte beschikbaar is" is op 15 april gereageerd.

12. <u>15 april 2024; antwoord op de mail van 11 maart 2024 aan het college.</u>

Ik heb uw vraag over de tussenruimte van de rijen zonnepanelen op het zonnepark Kanaaldijk Zuid besproken met mijn collega ##########. Uw conclusie is dat er feitelijk geen ruimte is voor een grotere afmeting van zonnepanelen dan 6 meter. Indien de panelen 6,77 meter bedragen, kan de tussenruimte geen 1,5 meter zijn. Tenminste - en hier hopen wij verduidelijking te geven - als er binnen de beschikbare inrichtingsruimte nog steeds dezelfde hoeveelheid rijen zonnepanelen worden opgesteld. Dat is niet het geval. Ontwikkelaar Powerfield heeft in eerste instantie ruimte ingedeeld met 19 rijen zonnepanelen, maar de uiteindelijke vergunningsaanvraag bevat 2 rijen minder. Ofwel, in plaats van 19 rijen worden er nu 17 rijen met zonnepanelen opgesteld. Dat scheelt dus 2 x 6 meter (afmeting oorspronkelijk paneel) + 1,5 meter tussen de 2 rijen = 13,5 meter. Deze 13,5 meter levert voldoende ruimte op in de herverdeling over 17 rijen zonnepanelen van 6,77 meter om de 15, meter tussenruimte te handhaven (13,5/0,77=17 en een half afgerond).
Dat betekent dat de gemeente het niet eens is met uw conclusie dat de panelen geen 6,77 meter kunnen zijn. Er liggen eenvoudigweg minder panelen, namelijk 17 rijen in plaats van 19 rijen.

Constateringen:

12a. Een indeling met 19 panelen! Er zijn er toch 20 vergund?

13 De 1.5 meter en de 1 extra meter tussenruimte, de 6 meter paneelruimte, discussies.

Het centrale onderwerp.

Constateringen:

13a. Er is al veel geschreven en nog meer gesproken over bovengenoemde items. Daarom beperk ik mij tot het opsommen van mijn onderstaande constateringen.

13b. Figuur 7 in de oorspronkelijke vergunning (A) en figuur 8 in de wijzigingsaanvraag (B) zijn leidend in de discussies.

13c. De 1.5 meter tussenruimte: geen zon door de hoogte van de panelen. Economisch en ecologisch onrendabel. Onontkoombaar door de schaduwwerking.
Dit geldt voor A en B.

13d. De 1 extra meter tussenruimte: deels zonnig. Economisch onrendabel. Ecologisch rendabel. Dit geldt voor A; De 1 meter is vervallen in B.

13e. De 6 meter paneelruimte: meer zon. Economisch rendabel. Ecologisch onrendabel. Dit geldt voor A: in B zelfs vergroot naar 6.77 meter.

13f. Eindresultaat: A; 1.5 meter onrendabel, 1 extra meter ecologisch rendadel en 6 meter economisch rendabel. B; 1.5 meter onrendabel, 1 extra meter vervallen en 6.77 meter economisch rendabel.

13g. Krijgt het Oversticht helaas toch gelijk: par. 9.1. Citaat zegt eigenlijk; pas op dat je niet bezig bent om alleen de winst voor Powerfield te vergroten.

14. Richtlijnen zonneparken in de gemeente Raalte 2.0

3.2.1 Vooraf een participatie/communicatieplan opstellen

Om alle belanghebbenden goed te betrekken en helder te kunnen communiceren is het nodig om dit vast te leggen in een participatie/communicatieplan. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het opstellen van dit plan. De gemeente toetst het communicatie/participatieplan voordat de dialoog met de omgeving daadwerkelijk start.

3.2.2 Toetsing dialoog met de omgeving

De gemeente maakt een belangenafweging bij een besluit om een zonnepark in afwijking van het bestemmingsplan toe te staan. Daarom is het nodig om de gevoerde dialoog bij de definitieve vergunningaanvraag goed in beeld te hebben. De initiatiefnemer draagt er zorg voor dat bij de uiteindelijke vergunningaanvraag inzichtelijk en goed is weergegeven hoe het participatie- en communicatieplan is uitgevoerd, wat de opbrengsten zijn van dit proces, wat er met de input vanuit de omgeving (zoals beschreven in het communicatie- en participatieplan) is gedaan en in hoeverre afspraken zijn geborgd.

Er wordt op basis van het participatie/communicatieplan door de initiatiefnemer duidelijk gecommuniceerd op welke momenten de omgeving betrokken wordt en in welke frequentie. Hierbij wordt ook helder gecommuniceerd welke mogelijkheden er zijn voor aanpassingen in de planvorming (bijv. ten aanzien van de locatie, de omvang, de hoogte, de inrichting, de inpassing e.d.).

3.3.3 Toetsing landschappelijke inrichting

Over locatie en omvang van het zonnepark is in een vroeg stadium overleg met de gemeente en met omwonenden. Maatwerk is hierbij aan de orde. Bij de vergunningaanvraag wordt een landschappelijk inrichtingsplan gevoegd. Hierin wordt aangegeven hoe het zonnepark wordt vormgegeven en op welke wijze het zonnepark past en bijdraagt aan het landschap. Dit landschapsplan bevat ook een beplantingsplan.

3.4.1 Toetsing minimaal 50% lokaal eigenaarschap

Bij de vergunningaanvraag moet aangegeven worden hoe concreet invulling wordt gegeven aan de voorwaarde van minimaal 50% lokaal eigenaarschap en met welke partijen hierover afspraken gemaakt zijn[2].

De randvoorwaarde van 50% lokaal eigenaarschap is aangescherpt (in plaats van streven nu harde eis

3.6.2 Haalbaar (technisch en financieel) en voldoen aan wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming (soorten bescherming en gebiedsbescherming);

Constateringen:

14a. 3.2.1. Vooraf een participatie/communicatieplan opstellen. Werd er in het oorspronkelijke traject nog in enige mate voldaan aan deze paragraaf, voor de wijzigingsaanvraag ontbrak deze geheel.
14b. 3.2.2. Toetsing dialoog met de omgeving. Zie 14a.
14c. 3.3.3. Toetsing landschappelijke inrichting. Zie 14a.
15c. 3.4.1. Toetsing minimaal 50% lokaal eigenaarschap. De status is onbekend. Aan de harde eis wordt zeker (nog) niet voldaan.

15. Adviezen Het Oversticht.

* 25 februari 2020. Ervenconsultadvies 2592 RTL: Kanaaldijk Zuid zonneveld, Heino gemeente Raalte.

1.
De gemeente staat positief tegenover deze ontwikkeling omdat het een bijdrage levert aan de transitieopgave waar de gemeente voor staat. De gemeente vindt het van belang dat er breed draagvlak is in het gebied en dat de nieuwe ontwikkeling positief bijdraagt aan de kwaliteiten en kenmerken van het landschap. Niet alleen tijdens de periode van gebruik, maar ook daarna.
2.
Draag bij aan natuur, biodiversiteit (faunapassages) en klimaat, duurzame energiehuishouding, sluiten van kringlopen. Participatie, het verkrijgen van draagvlak en betrokkenheid in het gebied is een belangrijk onderdeel van het proces.
3.
Het zonnepark moet voldoen aan overige wet- en regelgeving op het gebied van o.a. natuur, milieu en water.

‘ * 14 december 2023. Advies zonnepark Zuid, gewijzigd ontwerp.

4.
zonnepark, 2592 RLT’. Wij adviseren positief over de aanpassing landschappelijk. Bij voorkeur wordt ook de oppervlakte aan zonnepanelen verminderd.
5.
Wat opvalt is dat de drie noord-zuid doorsnijdingen smaller worden uitgevoerd dan in het eerste plan. De paneelconstructies sluiten dichter op elkaar aan. Deze wijziging heeft een technische reden. Aan de
6.
Hoewel de zones noord-zuid worden versmald, wat vanuit de wenselijke groen/blauwe dooradering landschappelijk en ecologisch gezien niet een optimale keuze is, zal de verbreding aan de zuidzijde ecologisch gezien een meerwaarde geven.
7.
Landschappelijk gezien zal het aaneengesloten zonnevlak vanaf de kanaaldijk op plekken van doorzicht wel anders ogen dan een vlak met een bredere groene dooradering. De aanplant van de rij met kleine

Constateringen:

15a. ad 1. Een breed draagvlak, een nieuwe ontwikkeling die positief bijdraagt aan de kwaliteitskenmerken van het landschap, niet alleen tijdens de periode van gebruik, maar ook daarna!
15b. ad 2. Weer een pleidooi voor participatie, draagvlak en betrokkenheid.
15c. ad 3. Het zonnepark moet voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van natuur, milieu en water.

15d. ad 4. Is of wordt de voorkeur voor het verminderen van het aantal zonnepanelen gehonoreerd?

15e. ad 5. Een technische reden voor het smaller worden van de doorsnijdingen? Als er 5 panelen per tafel gebruikt worden, neemt de ruimte zelfs toe. En met een tussenruimte van 2.5 meter i.p.v. 1.5 meter helemaal.

15f. ad 6. De wenselijke groen/blauwe dooradering is door de versmalling van de zones niet optimaal.

15g. ad 7. Het aaneengesloten zonnevlak zal anders ogen dan een vlak met bredere groene dooradering.

16. Toetsing Wet natuurbescherming 27 januari 2020 (firma Eelerwoude).

In de toets is ook het volgende te lezen:

1.

Powerfield). Momenteel is er nog geen concreet inrichtingsplan. Deze toetsing gaat uit naar de huidige situatie zoals die er nu ligt.

2.

Binnen een straal van 10 km van het plangebied liggen diverse Natura 2000-gebieden; Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht en Vecht en Beneden- Reggegebied. De aard van

3.

Een AERIUS berekening is altijd noodzakelijk om de uitstoot en depositie van stikstof, en de gevolgen daarvan op Natura 2000-gebieden te bepalen. Echter, de gegevens die voor deze berekening noodzakelijk zijn, zijn in deze fase van de ontwikkeling nog niet beschikbaar of nog niet concreet.

4.

Kansen voor ecologie

Met de realisatie van het zonnepark kan de soortenrijkdom bij een juist beheer en inrichting toenemen. Door extensieve begrazing met bijvoorbeeld schapen tussen de panelen toe te passen ontstaan plaatselijk meer open plekken. Deze open plekken zijn gunstig voor kans om zich te ontwikkelen. Bloeiende kruiden zijn zeer belangrijk voor vlinders, bijen en andere insecten. Er dient voor een goede vegetatieontwikkeling wel voldoende tussenruimte aanwezig te zijn tussen de panelen.

5.

" Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn."

Constateringen:

16a. Een onafhankelijke toetsing waarin vastgesteld wordt dat de aanvraag voldoet aan de wet heeft (nog) niet plaats gevonden.

16b. ad 1. De toetsing moet nog uitgevoerd worden op basis van een nu wel beschikbaar inrichtingsplan.

16c. ad 2. Dat er binnen de straal van 10 km het natuurgebied “De Stoevinghe” met de waarden “Natuur” en “Houtsingels” ligt, moet nu ook mee genomen worden.

16d. ad 3. De ARIUS-berekeningen zijn nu wel beschikbaar.

16e. ad 4. Voldoende ruimte tussen de panelen? 1.5 meter het hele jaar geen zon?

16f. ad 5. De onderzoeksgegevens zijn meer dan 3 jaar oud, dus!

17. <u>50% eigenaarschap.</u>

Bij de vergunningaanvraag moet aangegeven worden hoe concreet invulling wordt gegeven aan de voorwaarde van minimaal 50% lokaal eigenaarschap en met welke partijen hierover afspraken gemaakt zijn[2].

De randvoorwaarde van 50% lokaal eigenaarschap is aangescherpt (in plaats van streven nu harde eis

Overeenkomst Powerfield Endona.

Aldus overeengekomen te Heeten en in tweevoud getekend op 26 - 10 - 2020.

Artikel 2.

1. Partijen zullen gedurende een termijn van 36 maanden te rekenen vanaf de datum van verlening van de SDE+ subsidie en uiterlijk tot 6 maanden voor aanvang van de bouw van het Project, exclusief met elkaar overleg voeren om te komen tot voor beide partijen acceptabele voorwaarden voor overdracht van maximaal 50% van het eigendom van het Project, na afloop waarvan deze Overeenkomst van rechtswege eindigt.

Constateringen:

17a. De status is onbekend. Aan de harde eis wordt zeker (nog) niet voldaan.
17b. Bij gerucht vernomen: Endona trekt zich terug.
17c. Voordat een besluit genomen wordt dient het 50% eigenaarschap geregeld te zijn.

18. <u>Afsluiting.</u>

Naar aanleiding van het voorgaande verzoek ik u, met inachtneming van de constatering in paragraaf 1.1a van mijn zienswijze, de wijzigingsvergunningen op basis van de genoemde juridische argumenten niet vast te stellen.

Mocht het zo zijn dat er volgens u toch een juridische basis blijkt te zijn om de wijzigingsvergunningen vast te kunnen stellen, dan verzoek ik u mijn constateringen op hun merites te beoordelen. Op basis van mijn constateringen kom ik evenzo tot de conclusie u te verzoeken de wijzigingsvergunningen niet vast te stellen.

Ik ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

[redacted]